

יד א מיי פ"ב מהלכות
ק"ש הלכה יא סמג
עשין יח טו"ע א"ח סימן
סא סעיף ט:
בז ב מיי פ"ב מהלכות
כל המקדש ה"ל ה':
בז ג מיי שם הלכה ו':

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואנו ליה
משתחיים ועינינו:
(ב) רש"י ד"ה ממשמע
שאז וכו' שהיו עומדים
פניה היכל ה' כעשרים
וחמשה איש אחוריהם
אל היכל ה' וגו' ולא
היה ליה למיכתב כ"ל
ומינות היכל כדמצי
בגיטא דקרא והנה פתח
נמק:

רבינו הגנאל

נשא אחיתופל קל וחומר
בעצמו ואמר, מה לעשות
שלום בין איש לאשתו
אמר הקי"ב ה' שמי
הנבחר ימחה כל הומים,
לעשות שלום בעולם
על אחת כמה וכמה.
כתב שם אחספא ושדא
אחרומא, ונתח נשיתסר
אלפי גרמדיין, אמר דוד
ט"ו מעלות ואסיק להו
למאי ט"ו אלפי גרמדיי.
קרא הגבר וכו'. ירושלמי
הרגיש רע עליה דר' שלא,
קרא הגבר, כל כרוזיה.
אמר ליה ר' שלא, קרא
תרגומא. אמר ליה רב
והנתיב גבני כרוז, דנתיב
גבר על נתיבת שעריה,
אית לן למימר (קרא)
(בין) תרגומא. היינו
למעלה השעריה. דנתיב
חמשה (או לא) וקמו
אפשרה, נאו לא דנתיב
שערה וקמו אחמשה.
תיקו. כתוב אחוריהם אל
היכל ה' ופניהם קדמה,
למלמד שהיו מפריעין עצמן
ומתריזין כלפי מעלה
כו'. ועכשיו אנו אומרם,
אנו ליה מודים, ולו
עינינו מיחלות. מתנ"י דלא כ"ל
אין פוחתין מפ"א תקיעות
במקדש ולא מוסיפין על
מתנ"י דלא כ"ל. והנתיב ר' יהודה
אומר אין פוחתין משבע
ואין מוסיפין על י"ו.
והנתיב פליגי, ופרישה
ר' יהודה חשיב תקיעה
ותרועה ותקיעה אחת,
שקבר שלשתן אחת הן
חשובות, הלכך נמצאו
כשנינו במשנתנו כ"א
הם לר' יהודה שבע,
והמת"ת הם י"ו. ומפרש
טעמייהו בשבועה זו מאי
טעמא קא חשיב שלשתן
כאחת, ומאי טעמא דנתא
ידיון דקא חשיב תקיעה
אחת ותרועה אחת ותקיעה
אחת, לכל אחת בפני
עצמה, וחשיב לתקיעתא
בכל יום כ"א ועברכ שבת
בתוך החג מ"ח. ופשוטין
דכרי כל אחת מהן ואין
צריכין פירושא. אבל הא
דאמר רב כהנא אין בין

נג:

אחספא. מפני שהסרס לולל יורד ואינו קף כדי שירד וינות על הנקב וצאגדת דספר שמואל מפורש שמואל דוד על פני נקב התהום וכמו כן שהיה שם משפט ימי בראשית: **לעשות שלום בין איש לאשפו.** לזדוק את הסוטה ואם טהורה היא היא שלום ביניהם: **שמי שנכתב בקדושה.** שכתב במגילה יתן ה' אותך וגו' כדמצי וכתיב את האלות האלה וגו' (במדבר ה'): **כמה דמידלי טפי מירעב עלמא.** כמה שהתהום גבוה וסמוך לארץ מתלחלת העולם והארץ מלמחת פיורתיה: **אמר.** ט"ו מזמורים של שיר המעלות: **סומכא דארעא.** עוצי הארץ עד התהום: **סולמי דפרס.** מעלות העשויות כמחילות שבהן מי פרת עולין תחת הקרקע לפי שפרת גבוה מולאו מאד כדלמריין בצבורות (דף נה). כל הנהרות למטה מפרת ומים היואלים מהר גבוה אם דרך ממוקן להם עולין על הר כינאל זו ולא יותר לפיכך אף החופרים צהרים שצבול הסמוכה לפרת מוליאין מים: וקאי **אחמשה.** עמדו על חמשה שעדיין יש ה' מעלות לירד עד עורת הנשים: **משמע שאז ופניהם קדמה איני יודע פתח (ה) ההיכל אל היכל ה'.** שהיו עומדים לקרא והנה פתח היכל ה' כעשרים ותמשה איש ולא היה ליה למיכתב אלא ופניהם קדמה וממילא ידענא דאחוריהם אל היכל ה' שהיכל הוא צמוד ופתחו ככותל מזרחי: **מפריעין.** מגלין: **ומתריזין.** ריעי: **שמע שמע.** פסוקא פסוקא ותני לה: **כאומר מודים מודים.** דתנן (ברכות דף ג:) משתקין אותו משום דמתיזי כשמי רשויות: **אנו ליה משחויים וליה עינינו מיחלות.** דכיון דאתרי מיילי קמדכר ליה תרי זימני ולא אחדא מיילתא תרי זימני לית לן בה: **מתנ"י מעשרים ואחת תקיעות.** בכל יום כדמפרש ואילי פשוטה לפניו ופשוטה לאחריה ותרועה צאמנע חשיב ליה תלת: **שלא לפסיחא שערים.** שערי העזרה: **תשע לתמיד של שחר.** כשהיו מנסכין את נסכי התמיד הלויס אומרם צשיר ושלשה פרקים היו צשיר שהיו מפסיקין בו ותוקעין הכהנים צחזחזרות ומשחמשים העם כדתנן צמסכת תמיד (פ"ו מ"ג) הגיעו לפרק תקעו והשמחו העם על כל פרק תקיעה ועל כל תקיעה השמחיה ועל כל תקיעה היתה תרועה צאמנע ופשוטה לפניו ולאחריה: **וצמוספין.** ציוס שיש בו מוסף מוסיפין עוד תשע לשיר של מוספין: **שלא להצטיל העם ממלאכה.** כדמפרש צשילהי צמה מדליקין (שבת דף לה:): **בין קודש לחול.** כשקדש היום להודיע ששחכה ויש מעמה חיוצ סקילה צמלאכה: **שלא לפסיחא שערים.** כמו בכל יום. שצעה שערים היו צעורה: **שלא לשער העלוין.** דלמנן לעיל (נא): קרא הגבר תקעו והריעו ותקעו: **שלא לשער הסחתון.** דלמנן לעיל (נא) תקעו והריעו ותקעו והיו מאריכין צהן עד שהגיעו לשער היואל למזרח והוא שער הסחתון. וצמנרר (נא) מפרש אמאי לא חשיב שלש של מעלה העשירית: **שלא למיולי המים.** אחר שמלאוס ושצו וצלו להן לעזרה דרך שער המים ותנן לעיל צפרק לולב וערצה (דף מה) הגיעו לשער המים תקעו והריעו ותקעו: **שלא לגבי מוצא.** כשזוקפין את הערצה כדתנן צפרק לולב וערצה לעיל (דף מה) וזוקפין את הערצה צדידי המוצא ותקעו והריעו ותקעו: **גמ' אחס היא.** מנאה אחת הן חדא חשיב להו: ה"ג מ"ע דר"ס דכסיו **ותקעס תרועה אלמא סרועה היינו תקיעה.** כלומר מדקרי לתרועה תקיעה שמע מינה חדא היא: **היה לפשוטה לפניו ופשוטה לאחריה.** מהכא ילפינן לה צראש השנה (דף לה) כדמצי ותקעס והדר תרועה והדר כתיב תרועה ותקעו כלומר אחר התרועה יתקעו: **ההוא לסימנא צענמא הוא.** היה תקיעה שהיא להקהיל הקהל אינה אלא לסימן כשהיה משה רואה לדבר אליהם ואינה מנאה: **רחמנא שויה מצוה.** שמוזים להקהיל צסימן זה ולא צאחר: **ולא עלוס.** לא היה מפסיק צימנים אלא כדי נשימיה:

החליל פרק חמישי סוכה

(א) שבת קמו. מכות יא. מדיים טו: חולין קפא. (ב) גוי העוקר וקא נבגי מיל פ"י מפסיס המים ועולין וע"י מוספות בכורות מד: ד"ה לא וכו' העמיקו ונבגי מילא. (ג) יומא עו. קדושין עב. (ד) צרבות לג: מגילה סה. (ה) [וערין י. (ו) שבת קוד. (ז) [וערין י. מוספתא פ"ד ה"ה]. (ח) רש"ל מ"ו וה"ג אלמא מרועה ותקיעה אחת היא וע"י רש"ל. (ט) [וערין י. (י) ר"מ מ"ו.]

תורה אור השלם

- 1. וְיָבֵא אִתּוֹ אֶל חָצֵר בֵּית יְיָ הַפְּנִימִית וְהִנְחֵה פֶתַח הַיְיִכָּל יְיָ בֵּין הָאֹמֶקֶם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ אִישׁ אַחֲרֵיהֶם אֶל הַיְיִכָּל יְיָ וּפְרִידֵם קִדְמָה וְהִמָּה מִשְׁתַּחֲוִייתֶם לַקֹּדֶשׁ לְשֹׁמֵט:
- 2. וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה בְּחֹצֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה וְהִנְחֵם בְּמַדְבְּרֵי הַיְיִכָּל וּבְהַקְדִּיל אֶת הַקְּהָל תְּרוּעָה וְלֹא תִרְיֶעֶה:

מוסף רש"י

נשא אחיתופל כו'. י' מימה צדבר שהיו לא קטנ דוד את הגוהן מחרונה היצויו עד מעשה הימחה והימחה לאמר ימחה אחיתופל ג' שנים, ולפי צדברס הללו לריכין אלו לומר שאע"פ שלא קנה הגוהן יודע היה מעוררו מיום שמשמח וישבו הוא וצמאל צניות צדמה וצדקו צפפר יהושע ונאלו מקוס צבית המקדש, כדמצי עד אלמא מקוס וגו' וכדלמריין ליה צצחיס צחזחו צמקוין (דף:)

בעלמא

למין שקילנא ולא לשום מנאה (שם). אין בין תקיעה לתרועה ולא כלום. שלא ישהא ימפיקין בין פשוטה שלפניה לתרועה וצין המרועה לפשוטה שלאחריה אלא צבת אחת סמוכות זו לזו (שם). כמאן כו' יהודה. דלמנן חדא מנאה ניכח ולא צעי אפסוקין (שם).

תקיעה לתרועה ולתקיעה ולא כלום, צריכא פירושא, ולאוקמא כו' יהודה.